

Καὶ ὅμως ἡ μὲν Ἀρκαδία ἔχει 3889 μαθητὰς, ἡ δὲ Ἀχαΐα καὶ Ἥλις 3497, ἤτοι 892 ὀλιγώτερον, ἐνὼ ὡς ἰσοπληθῆς, καὶ ἐμπορικωτέρα, καὶ πλουσιωτέρα, καὶ μᾶλλον πεπολιτισμένη ἢ τελευταία αὕτη, ἔπρεπε νὰ εἴη πολὺ πλείοτερος. Ἐρωτῶμεν καὶ ἐνταῦθα πόθεν ἡ ἑλλειψις;

Εἰς τοιαύτας ἀπορίας ὅ,τι πλείστας ὑποκίπτει ὅστις θελήσει νὰ μελετήσῃ μετὰ τινος ἐπιστάσιος τὸν προκείμενον πίνακα· διότι τὸ ἔργον ἂν καὶ φαίνεται ὅτι ἔγεινε μετ' ἀκριθείας, δὲν ἐξετελέσθη ὅμως καὶ μετ' ἐπιστημονικῆς μεθόδου. Οἱ ἀριθμοὶ ἀπλῶς οὐδὲν σημαίνουσιν ἐπιδεικνύουσι δὲ μόνην τὴν ἀξίωσιν ὅτι ἤθελεν ὁ συσσωρεύτας αὐτοὺς νὰ πράξῃ ὅ,τι δὲν ἐνόησε πῶς νὰ πράξῃ. Καὶ ὅμως εὐκολώτατον ἦτο νὰ λάβῃ ὁδηγὸν τὰς ἐνιαυσίως ἐκδιδόμενας τοιαύτας ἐκθέσεις κατὰ τὴν Εὐρώπην, καὶ νὰ παραδειγματιστῇ.

Ὅτε πέρυσιν ἐκοινοποιήσαμεν τὸν πίνακα τοῦ

1853 ἔτους, σοφός τις Γάλλος καταγινόμενος εἰς τὴν πολιτειογραφίαν, ἔγραψε πρὸς ἡμᾶς ὅτι ἀνέγνω μὲν αὐτὸν ἐπιμελῶς, ἀλλ' ὅτι δὲν εὔρε τὰς πληροφορίας ὅσας ἀπαιτεῖ ἡ ἐπιστήμη. Τότε ἐδιόρθωμεν νὰ δημοσιεύσωμεν ἄρθρον γαλλιστὶ δι' οὗ ἐφροντίσαμεν νὰ ἐπιφέρωμεν ὅσας ἐδυνήθημεν διασαφῆσεις, περιγράφαντες ἐκ συγκρίσεως τὰ περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐκπαιδεύσεως ἀπὸ τοῦ 1828 μέχρι τοῦ 1853 ἔτους. Ἀλλὰ φαντάσθητε ὅποσον θέλομεν κατασυνύψῃ, ὅταν ἀναγνούς ὁ σοφὸς ἐκεῖνος ἢ καὶ ἄλλος τις τὸν τελευταῖον πίνακα, τὸν ὅποιον θέλει φυσικῶς τῷ λόγῳ ἐκλάδει ὀρθώτερον τοῦ πρὸ αὐτοῦ, πεισθῇ ὅτι αἱ πρῶται πληροφορίες εἰσαινόν ἐπὶ βάσεων σαθρῶν ἢ μᾶλλον ψευδῶν ἢ ὅτι ἀντὶ προόδου τοιαύτη ὑπισυδρομήσεις γίνεται ἐν Ἑλλάδι, ὥστε ἐν τὸς ἐνὸς καὶ μόνου ἔτους ὀκτὼ χιλιάδες καὶ τριακόσιοι ἐννέα μαθηταὶ κατέλιπον τὰ σχολεῖα!

Ἴδου ἡ ἀνακεφαλαίωσις τοῦ ὑπουργείου.

	Καθηγηταί.	Ἐτησίαι δαπάναι, δρ.	Μαθητευόμενοι	
Πανεπιστήμιον	1.	37.	132,227: 53.	643.
Γυμνάσια	7.	52.	148,473: 47.	856.
Ἑλληνικά σχολεῖα	80.	134.	202,883: 35.	4,042.
Διδασκαλεῖον	1.	8.	18,777: 65.	65.
Δημοτικὰ σχολεῖα ἀρρένων βοηθούμενα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως	189.	198.	72,657: 77.	17,128.
Ὁμοίως κορασίων	1.	1.	180:	40.
	279.	430.	575,199: 77.	22,774.
Δημοτικὰ σχολεῖα ἀρρένων συντηρούμενα ὑπὸ τῶν δήμων	135.	139.	98,010:	8,097.
Ὁμοίως κορασίων	30.	37.	27,960:	3,721.
	165.	176.	126,000:	11,818.
Ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια ἀνώτερα ἀρρένων	7.	34.	43,029: 54.	406.
Ὁμοίως κατώτερα ἀλληλοδιδασκτικά	2.	4.	7,200:	120.
Παρθεναγωγεῖον Ἀρσάκη	1.	12.	70,000:	600.
Παρθεναγωγεῖα ἰδιωτικά	5.	12.	24,000:	1,000.
Ἰδιωτικὰ ἀλληλοδιδασκ. σχολεῖα ἀρρένων	16.	16.	28,800:	1,000.
Ὁμοίως κορασίων	4.	4.	7,200:	300.
	35.	82.	180,229: 54.	3,426.
Ὀλικὸν ἄθροισμα	479.	688.	881,429: 31.	38,018.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

—0—

ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΤΩΝ ΑΜΠΕΛΩΝ. Ἀναγγέλλομεν εὐχαρίστως πρὸς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Πανδώρας ὅτι πᾶσαι αἱ γενόμεναι ἐν Σικελίᾳ δοκιμαὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θείου, ὡς ἰατρικοῦ προληπτικοῦ κατὰ τῆς νόσου τῶν ἀμπέλων, ἐπέτυχον ἐντελῶς. Κατὰ δὲ τὰς εἰδήσεις τὰς ὁποίας ἐλάβομεν, οὐδεμία

ὑπάρχει πλέον περὶ τούτου ἀμφιβολία· διότι αἱ μὲν δοκιμαὶ ἐγένοντο καθ' ὅλους τοὺς τρόπους, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα ἀπέδη πάντοτε τὸ αὐτό. Ἀνάγκη μόνον νὰ μάθωσιν οἱ ἰδιοκτῆται ὅτι πρέπει νὰ μεταχειρίζονται τὸ θεῖον τρίς· πρῶτον μὲν ἐν καιρῷ τῆς ἀνθοφορίας, δεύτερον δὲ ὅταν ἀρχίσῃ ἡ σχηματίζεσι τῶν ῥαγῶν, καὶ τρίτον ὀλίγον πρὸ τῆς ὀριμάνσεως. Πρέπει προσέτι νὰ διαχέεται τὸ θεῖον ὅταν ἡ σταφυλή εἴναι ὑγρὰ ὑπὸ τῆς δρόσου, διότι ἄλλως ὁ ἀνεμὸς τὸ σκορπίζει πρὶν ἀρχίσῃ ἡ ἐνέργεια.

Συνεπρόσθησαν ἤδη εἰς Σικελίαν ἐταιρεῖται ἀναλαμβάνουσαι τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ εἰς τὰς ἀμπέλους μεταχειρίζονται δὲ πρὸς τοῦτο μηχανὴν ἀπλουστάτην παρεμφέρουσαν πρὸς κιθώτιον, ἐξ ἑνὸς μὲν μέρους ἔχουσαν κόσκινον, ἐκ τοῦ ἑτέρου δὲ φύσωνα ἀπορυσσώντα τὸ κεκοιμημένον, θεῖον, καὶ διασκορπίζοντα αὐτὸ ἐξ ἴσου πανταχοῦ.

ΝΕΟΝ ΛΑΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ. Γνωστὸν ὅτι ὁ τρόπος τῆς διδασκαλίας συντελεῖ τὰ μέγιστα εἰς τε τῶν μεθόδων τὴν ἐπιτυχίαν καὶ τὰς προόδους τῶν μαθητῶν. Ἀναγκαῖον ἄρα νὰ ἐγκολπώμεθα τὰς εὐφρεῖς ἐκεῖνας ἐφευρέσεις ὅσαι ἐλαττοῦσιν ἢ ἐξομολύνουσι τὰς δυσκολίας τῆς διδασκαλίας, καὶ νικῶσι τὸ κοῦφον τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ὅσας μάλιστα αἱ ἐφευρέσεις αὐταὶ δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ὑγινοῦς παιδαγωγίας.

Μεταξὺ τῶν ἀξιοπαίνων τούτων μεθόδων, εὐρίσκωμεν τὴν ἐσχάτως δημοσιευθεῖσαν ὑπὸ τὸ ὄνομα *Loto Lecteur*, ἥ ὡς ἂν ἐλέγομεν *Λαχειοαναγνώστης*, παρὰ τοῦ Κ. Lebrun, ἐπιθεωρητοῦ τῆς διδασκαλίας τῆς ἀκαδημίας τῶν Παρισίων.

Ὁ Κ. Lebrun παρατήρησεν ὅτι τὰ νεώτερα παιδία μανθάνουσι νὰ ἀναγινώσκωσι μετὰ μεγίστης εὐκολίας καὶ ἀκόπως τοὺς ἐννεμήοντα πρώτους ἀριθμούς, διὰ τοῦ παιγνίου τοῦ καλουμένου *λαχείου* (*loto*).

Ἀπὸ δὲ τῆς παρατηρήσεως ταύτης ὠφεληθεὶς ἐφήρμοσε τὸ εὐκολόν καὶ τερπνὸν τοῦτο παίγνιον, πρῶτον μὲν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν στοιχείων, ἔπειτα δὲ καὶ εἰς τὴν τῶν λέξεων. Πρὸς τοῦτο διέταξε χαρτόνια παριστάνοντα ὅλα τὰ κεφαλαῖα καὶ τὰ μικρὰ στοιχεῖα, μετὰ δὲ ταῦτα σειρὰν συλλαβῶν, καὶ ἐπὶ τέλους συντόμους τινὰς φράσεις.

Τὰ παιδία παίζοντα τὸ παίγνιον τοῦτο μανθάνουσι νὰ ἀναγινώσκωσιν ἀνεπαισθήτως· καὶ ἀφοῦ τελειώσωσιν ὅλην τὴν σειρὰν τῶν χαρτονίων, αποκτῶσι τὴν ἱκανότητα τοῦ ἀναγινώσκειν εἰς βιβλίον.

Καὶ παρατηρητέον ὅτι τὰ χαρτόνια αὐτὰ τὰ ὅποια τὰ παιδία ποτὲ μὲν ἀναλαμβάνουσι ποτὲ δὲ ἀφίνοῦσι, καὶ ἄλλοτε μιγνύουσι καὶ ἐπαναμιγνύουσιν, ἔχουσι τι ἀρμόζον εἰς τὴν εὐκίνησιν καὶ ζωηρότητα αὐτῶν, καὶ ἐξηγοῦν ἐπομένως μετ' εὐκολίας διὰ τί μανθάνουσιν εὐκοπώτερον νὰ ἀναγινώσκωσι διὰ τοῦ ἀξιολόγου τούτου παιγνίου.

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ. Τὸ 1769 ἔτος, ὁ Ἰριάτης ἀνήγγειλεν ὅτι εἰς τὴν ἐν Μαδρίτῃ βασιλικὴν βιβλιοθήκην εὗρίσκετο χειρόγραφον περιέχον ἀνέκδοτα προβλήματα τοῦ Ἀριστοτέλους. Ἐπιθυμῶν δὲ νὰ προσκαλέσῃ εἰς τοῦτο τὴν προσοχὴν τῶν σοφῶν, ἐδημοσίευσεν τὰ *Προβλήματα* τοῦ Ἀριστοτέλους. Ὁ Κ. Βουσσσεμάκερ ὅστις, κατὰ παραγγελίαν τοῦ Κ. Διδάτου ἐπιμελεῖται τὴν νέαν ἐκδοσιν τῶν πλείστων συγγραμμάτων τοῦ σοφοῦ τούτου Ἑλλήνος, μετέβη εἰς Μαδρίτην διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸ χειρόγραφον, καὶ ἐπληροφορήθη ὅτι μέγα μέρος τῶν προβλημάτων τούτων ἀναγομένων εἰς τὸ Γ' καὶ Δ' τμήμα, ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀφροδισιεύως λατινιστί, πλην δύο μόνων, ὑπὸ Θεοδώρου τοῦ

Γαζῆ, καὶ ὅτι τὰ ἀπὸ τοῦ ἀρ. 60 μέχρι τοῦ 181 προβλήματα τοῦ Δ' τούτου τμήματος, ἐξεδόθησαν ἐπίσης λατινιστί ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου, ὑπὸ τοῦ Βάλλα, καὶ ἀνετυπώθησαν τὸ 1520 ἔτος ἐν Παρισίοις. Μετὰ διεξοδικὴν ἐρευναν ὁ Κ. Βουσσσεμάκερ ἐπέσθη ὅτι τὰ τελευταῖα ταῦτα προβλήματα πρέπει νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὴν συλλογὴν τῶν προβλημάτων τῶν ἀποδιδόμενων ἀνέκαθεν εἰς τὸν Ἀριστοτέλη. Θεμελιοὶ δὲ τὴν γνώμην του ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς παρατηρήσεων·

α'. Μεταξὺ τῶν προβλημάτων 38 καὶ 39 τοῦ Δ' τμήματος, ὑπάρχει μικρὸν προοίμιον μὴ παρατηρηθέν, ὡς φαίνεται, ὑπὸ τοῦ Ἰριάτου, δεικνύον ὅτι ἐκεῖ ἀρχεται νέα συλλογὴ προβλημάτων.

β'. Εἰς τὰ προβλήματα ταῦτα εὑρεῖ δύο γνώμας ἀποδιδόμενας εἰς τὸν Ἀριστοτέλη, τὴν μὲν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀφροδισιεύως τὴν δὲ ὑπὸ Πλουτάρχου.

γ'. Μεταξὺ τῶν προβλημάτων τούτων ὑπάρχουσι καὶ τινὰ ἐκ τῶν ἀνέκαθεν εἰς τὸν Ἀριστοτέλη ἀποδιδόμενων, ὀλίγον μόνον διαφέροντα κατὰ τὴν γραφὴν.

δ'. Εἰς τὰ προβλήματα ταῦτα λέγεται ὅτι τὰ *μηχανικά προβλήματα* ἀνήκουσιν εἰς τὸν αὐτὸν συγγραφέα· ὅθεν ἐξάγεται ὅτι πάντα ἐγράφησαν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ.

ε'. Εἰς τὰ προβλήματα ταῦτα εὐρίσκονται καὶ τὰ ἐξῆς· τεμάχιον ἀνεκδότου ποιήματος κωμικοῦ (τοῦ Ἀριστοφάνους ἴσως)· ἄλλο ἐπίσης ἀνέκδοτον τοῦ Ἐμπεδοκλέους, καὶ τινὰ τοῦ Ἡρακλείτου, ὅλα ὡς φαίνεται ἀρχαιότατα.

ς'. Κατὰ τὸν Κ. Βουσσσεμάκερ ὑπάρχει μεγίστη ὁμοιότης καὶ κατὰ τὸ ὕφος καὶ κατὰ τὰς φυσικὰς γνώμας μεταξὺ τῶν προβλημάτων τούτων καὶ τῶν τοῦ Ἀριστοτέλους, ἐνῶ ἄλλως ἔχει τὰ περὶ τῶν προβλημάτων τοῦ χειρογράφου τοῦ Ἰριάτου (τμήμα Γ' καὶ μέρος α' τοῦ Δ' τμήματος) παρεμφέροντα πρὸς τὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀφροδισιεύως.

Ἀσχοληθεὶς ὁ Κ. Βουσσσεμάκερ εἰς λεπτομερεῖς συγκρίσεις ὅλων τῶν χειρογράφων τοῦ Ἀλεξάνδρου τούτου, ὅσα εὐρίσκονται ἐν τῇ αὐτοκρατορικῇ βιβλιοθήκῃ τῶν Παρισίων, ἐπορίσθη πολλὰς περιέργους λεπτομερείας, καὶ μάλιστα παρὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 2047 χειρογράφου περιέχοντος μὲν τὰ προβλήματα τοῦ Κασσίου, ἀρχαιότερου δὲ τοῦ τοῦ Ἰριάτου.

Ἐνὶ λόγῳ, ὁ Κ. Βουσσσεμάκερ προτίθεται νὰ δημοσιεύσῃ ἐν τῷ Δ' καὶ τελευταίῳ τόμῳ τῶν συγγραμμάτων τοῦ Ἀριστοτέλους·

α'. Διακόσια ἐξ προβλήματα ἐξαχθέντα ἐκ τοῦ χειρογράφου τῆς Μαδρίτης, ἐξ ὧν ἑκάτὸν τριάκοντα εὐρίσκονται καὶ εἰς τὸ ἐν Παρισίοις ὑπ' ἀρ. 2047 Α' χειρόγραφον.

β'. Τεσσαράκοντα ἐξ προβλήματα ἅτινα εὐρίσκονται εἰς μόνον τὸ ἐν Παρισίοις χειρόγραφον.

γ'. Πέντε προβλήματα ἀνέκδοτα ἐξαχθέντα ἐξ ἄλλων ἀντιγράφων τῶν Παρισίων, καὶ περιέχοντα προβλήματα Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀφροδισιεύως, ἅτινα ὁ Βουσσσεμάκερ θεωρεῖ ὑψώτερον ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὸν Ἀριστοτέλη.

ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ.

Κατὰ τοὺς προϋπολογισμοὺς τῆς ἡ Ἀγγλικῆς Κυβερνήτης θέλει δαπανῆται τὸ 1855 ἔτος, 95 ἑκατομμύρια καὶ 571,951 λίρας στερλίνας, ἥτοι τρεῖς περὶπου δισεκατομμύρια δραχμῶν. Ἐκ τῶν λιρῶν τούτων 18 μὲν ἑκατομμύρια καὶ 789,000 θέλουν δαπανηθῆ διὰ τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς, 19 δὲ καὶ 379,000 διὰ τὸν τῆς θαλάσσης, καὶ 11,644,000 δι' ἄλλας ὑπηρεσίας εἰς τὰς δύο ἀνωτέρω ἀναγομένας· ὥστε πεντήκοντα ὡς ἔγγιστα ἑκατομμύρια ἀποτελοῦντα ὑπὲρ τὸ ἥμισυ τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἶναι ἀφιερωμένα εἰς μόνον τὰ τοῦ πολέμου.

Τὸ εἰρημένον ποσὸν τῶν 95,574,951 λιρῶν θέλει ληρῆθῇ ἐκ τῶν ἐξῆς εἰσοδημάτων·

Τελωνεῖον	23,768,000.
Φόρος ζύθου καὶ ἄλλων ποτῶν (Excise)	17,921,000.
Καρτόσημον.	6,815,000
Ἑγγειος φόρος.	2,920,000.
Ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων. (Incom tax)	14,535,000.
Ταχυδρομικά.	3,76,000
Δημόσια κτήματα.	260,000
Διάφορα.	800,000.
Δάνειον.	21,000,000.
	94,524,000.

ΕΛΕΦΑΝΤΕΣ. Σωροὶ ὅστων ἐλεφαντίνων ἀνευρίσκονται κατ' ἐκάστην εἰς τὰ ψυχρότερα μέρη τῆς γῆς, ὡς, φέρ' εἰπεῖν, εἰς τὴν Σιβηρίαν, ἐνῶ σήμερον οἱ ἐλέφαντες κατοικοῦσιν εἰς τὸ θερμότερον τῶν κλιμάτων, τὴν Ἀφρικὴν. Τὸ φαινόμενον τοῦτο, τὸ ὅποιον ἄλλως ἐξηγοῦσιν οἱ γεωλόγοι καὶ ἄλλως οἱ φιλόσοφοι, ἀρκούμεθα μόνον νὰ καταδείξωμεν, προτιμῶντες νὰ θαυμάσωμεν τὴν στοργὴν μετ' ἧς οἱ θήλυες προφυλάττουσι τὰ μικρά των ὅσκις καταδιώκονται ὑπὸ ἰηρευτῶν. Ἐνῶ αἱ πολυάριθμοι ἀγέλαι τῶν ἐλεφάντων, ἀντὶ τῆς ἀντισταθῆσαι, φεύγουσιν ἐκδρομοὶ, τὰ μικρά αὐτῶν εἰσὶν ἐπίσης πολυάριθμα γίνονται ἐν ἀκαρεῖ ἄφαντα, καὶ οἱ θηρευταὶ ἐξίστανται ἀγνοοῦντες ποῦ ἐκρύβησαν. Παρατηροῦντες ὁμῶς συντονώτερον ἀνακαλύπτουσιν ὅτι ἕκαστον ἐλεφαντίσκιον, καταφεύγει ὑπὸ τὴν μητέρα του, καὶ προφυλάσσεται ὀπίσθεν τῶν ὀγκωδῶν ποδῶν τῆς ὡς ὀπίσθεν ἀσπίδος. Ἐκείνη δὲ, καταβιβάζουσα τὴν προδοσκίδα τὴν φέρει ὑπὸ τὸ στῆθος τῆς, καὶ συνάπτουσα αὐτὴν μετὰ τῆς προδοσκίδος τοῦ μικροῦ, προσοκιδωγῶν αὐτὸ, ὡς χειραγωγεῖ γυνὴ τὸ μικρὸν τῆς. Εἰς μάτην κενοῦνται κατ' αὐτῶν πυροβόλα, διότι ἡ μήτηρ τὸ καλύπτει διὰ τοῦ σώματός τῆς. Ἀφοῦ μόνον παρέλθῃ ὁ κίνδυνος ἀναλαμβάνει τὸ σὺνηδες αὐτῆς βᾶδισμα.

ΚΥΩΝ ΧΡΥΣΟΦΥΛΛΕ. Ὁ Κ. Κάρολος Α. . . συγγραφεὺς, κατοικῶν παρὰ τὴν πόλιν τῶν Παρισίων, εἶχε δανείσει εἰς τινὰ 520 φράγκα, τὰ ὅποια δὲν ἤλπιζε πλέον νὰ λάβῃ, διότι πολλάκις ζητήτας αὐτὰ ἀπεπέμφθη ἄπρακτος. Ἐσχάτως ὁμῶς εὑρεθεὶς χωρὶς λεπτοῦ, ὡς συνεγὼς συμβαίνει εἰς τοὺς συγγραφεῖς, ἐπέστρεψεν εἰς τὸν ὀφειλέτην του, ὅστις ἐπλήρωσεν ἀποροδοκῆτως τὸ χρέος του, δοὺς

τῷ δανειστῇ τραπεζογραμμάτιον φραγ. 500, καὶ ὑπερπύρρον εἰκοσάφραγκον. Ὁ ἀγαθὸς λόγιος θαυμάσας διὰ τὴν εὐτυχίαν του ἔθεσεν ἐντὸς τοῦ χαρτοφυλακίου του τὰ χρήματα, καὶ ἀνεχώρησε.

» Τοσούτῳ δὲ ἔχαιρε διὰ τὴν ἀνέλπιστον αὐτὴν εὐτυχίαν, ὥστε ἐπιθυμῶν νὰ καταστήτῃ καὶ ἄλλους συμμετόχους, ἤλλαξε τὸ ὑπερπύρρον, καὶ λαβὼν μικρὰ νομίσματα, ἔδιδεν εἰς ὅλους τοὺς πτωχοὺς ὅσους ἀπῆντα. Ἐνῶ δὲ, ἐπελθούσης τῆς νυκτός, ἔσπευδε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, ἵδεν ἐλθόντα πλησίον τοῦ σκύλου ἀποπλανηθέντα, ὅστις διὰ πλέμματος ἱκετευτικοῦ τὸν παρεκάλει νὰ τὸν οἰκτείρῃ. Ὁ Κ. Α. . . ἠσθάνθη τῶν οὐκ ἐπιθυμῶν, καὶ καλέσας τὸν σκύλον ἐφάνη πρὸς αὐτὸν φιλόφρων· οὗτος δὲ τὸν παρηκολούθησεν εὐγνωμονῶν καὶ σεῖων τὴν οὐράν του.

» Ἀλλὰ καθ' ὅδον ἤρχισε νὰ λέγῃ καθ' ἑαυτὸν ὅτι πιθανῶς ὑπῆρξεν ὑπὲρ τὸ δέον εὐαίσθητος· διότι ἡ σύζυγός του, ὡς μὴ ἀγαπῶσα τὰ ζῶα, ἦτο φόβος μὴ διώξῃ τὸν σκύλον του. Ἐπειδὴ ὁμῶς ἦτο σκότος, ἤλπισεν ὅτι ἤθελε τὸν εἰσελθόντα ἀπαρτήρητον εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ ὅτι μικρὸν κατὰ μικρὸν ἤθελε προδιαθέσει τὴν γυναῖκά του εἰς τὸ νὰ δεχθῇ φιλανθρωπῶς τὸν ξένον. Ἀλλ' αὐτὴ παρατηρήσασα τοῦτον ἠθέλησε νὰ τὸν διώξῃ ἀμέσως. Ὁ δὲ Κ. Α. . . διὰ νὰ τὴν καταπείσῃ νὰ τὸν δεχθῇ, ἀνήγγειλεν εἰς αὐτὴν ὅτι ἔλαβε τὰ 520 φράγκα, καὶ ἐπ' ἐλπίδι ἐπιτυχίας ἠθέλησε νὰ τὰ δείξῃ. Ἀλλ' ὅποια ὑπῆρξεν ἡ λύπη του ὅτε βυθίσας τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλάκιόν του, δὲν εὑρε τὸ χαρτοφυλάκιον.

» Τοῦτο ἰδοῦσα ἡ σύζυγός του, ἐπέπληξεν αὐτὸν διὰ τὴν ἀμέλειάν του, καὶ παρατηρήσασα τὸν σκύλον εἰς τινὰ γωνίαν ἠθέλησε νὰ χύσῃ ἐπ' αὐτοῦ ὅλην τῆς τὴν ὀργὴν ὅθεν ἀνοίξασα τὴν πύλην ἐξήτησε νὰ τὸν διώξῃ. Ἐπειδὴ δὲ οὗτος, ἀναστὰς ἐπὶ τῶν δύο ὀπισθίων ποδῶν, ἰκέτενε τὴν οἰκοδέσποιναν, αὐτὴ ἔκυψε διὰ νὰ τὸν ἀρπάσῃ καὶ νὰ τὸν ρίψῃ ἀσυμπαθῶς ἐκτὸς τῆς οἰκίας. Ἀλλὰ τί ἵδεν; ὁ σκύλος, συνειδησμένος νὰ ἀναλαμβάνῃ τὰ πίπτοντα ἀπὸ τῶν θυλακίων, ἐκράτει διὰ τῶν ὀδόντων τὸ περιπαθεῖ χαρτοφυλάκιον. Ἐκτοτε ἡ οἰκοδέσποινα ὠκείοποιήθη τὸν σωτήρα τῶν 500 φράγκων καὶ τὸν περιποιεῖται εἰς ἄκρον.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΕΙΟΝ ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΩΣ. Ἐχομεν ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπὸ τοῦ Κ. Ἰω. Κ. Βαλέττα γενομένην ἐκθεσιν κατὰ τὸν παρελθόντα Αὐγουστον περὶ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ διευθυνομένου Ἑλληνικοῦ παιδαγωγείου, ἐξ ἧς μανθάνομεν μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως ὅτι τὸ κατὰστημα τοῦτο πρὸ ἐξ ἑτῶν ἰδρυθὲν, ἔφερε πολλοὺς καὶ ἀφθόλους καρπούς· ὅτι πρὸς τὰ διδασκόμενα ἐν αὐτῷ ὑπὸ δεκατεσσάρων δοκίμων διδασκάλων ἀλληλοδιδασκτικὰ, ἐλληνικὰ καὶ γυμνασιακὰ μαθήματα, διδάσκειται καὶ τὸ ἐμπορικὸν δίκαιον καὶ ἡ διπλογραφία· ὅτι ἐπὶ ἐξ ἑτῶν ἐφοίτησαν εἰς αὐτὸ 1055 σπουδασταί, καὶ ὅτι καθ' ὅλον τὸ ἐξαστὲς τοῦτο διάστημα ἐτηρήθη ἀπρόσβλητος ἡ ὑγεία ἀπάντων τῶν μαθητῶν, καὶ οὐδεὶς

ποτε ἰατρὶς ἐπισκέφθη νοσήσαντα ἐπὶ τροφὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ παιδαγωγείου, οὐδ' ὁδολὸν ἐπλήρωσεν οἱ τις τῶν πατέρων ἐπὶ νοσήσαντι υἱῷ. »

Χαίρομεν τῶντι λαθόντες ἀφορμὴν νὰ ἀναγγείλωμεν τοιαῦτα εὐάρεστα ἀποτελέσματα, καὶ ἐπαινοῦμεν τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἐκανότητα τοῦ διευθύνοντος τὸ Ἑλληνικὸν παιδαγωγεῖον Ἑρμοῦπόλεως.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΟΝ. Ὁ Κ. Ἰωάννης Β. Γρήν, υἱὸς Ἀμερικανοῦ τινος τραπεζίτου, ἐπέτυχεν ἐναντίον τῶν πολλῶν δυσκολιῶν τὰς ὁποίας ἀπέντα εἰς τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ ἐν Μεδινέ Ἰλλιόρα παλατίου, νὰ ἀνακαλύψῃ τὸ περίφημον αἰγυπτιακὸν ἡμερολόγιον, οὗτινος ὁ Σαμπολλιὼν εἶχε κατορθώσει ν' ἀντιγράψῃ μόνος τὰς πρώτας γραμμάς. Τὸ ἐκτύπωμα τοῦ μνημείου τούτου ἐγένετο ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ τῆς ἀνακαλύψεως διὰ μίγμκτός τινος, ἐπειδὴ ἡ φωτογραφία δὲν ἦτοκε εἰς τοῦτο.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλα κολοσσιαῖα ἀγάλματα τῶν ὁποίων μόνον τὸ ἀνώτερον μέρος ἐφαίνετο, ἀνετύρθησαν. Ἐν δὲ ἐξ αὐτῶν, ἀκέραιον διατηρούμενον, παριστάνει τοὺς χαρακτῆρας Ῥαμσῆ τοῦ Γ', καὶ ἔχει δεκατριῶν μέτρων ὕψος.

Ὁ Κ. Γρήν σκάπτων περὶ τὸν κολοσσὸν τοῦτον, ἀνεκάλυψε καὶ ἀντέγραψε τὰς ἐπιγραφὰς τοῦ Πυλῶνος· εὔρε δὲ καὶ ἑδάφος ἐκ σιτηνίου λίθου, τὸ ἑδάφος ἴσως τῆς αὐλῆς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔκειτο διάδος φέρουσα εἰς δευτέραν αὐλήν. Αἱ ἀνασκαφαὶ τοῦ Κ. Γρήν, περικαθαρίσαντος ἐντελῶς μίαν τῶν σημαντικωτέρων οἰκοδομιῶν τοῦ Φαραῶ, θέλουσι διαλευκάνει κατὰ πολὺ διὰ τῶν ἀνακαλυφθεισῶν πολυαριθμῶν ἐπιγραφῶν τὴν αἰγυπτίαν φιλολογίαν.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΕΝ ΙΝΔΙΑ Ἡ Κοιτὴν Ὁδοσοδῆν, ἐφημερίς ἰνδικὴ ἐκδιδομένη ἐν Δελί, δίδει τὰς ἐξῆς πληροφορίες περὶ τῆς καταστάσεως τῆς δημοσίας παιδείας ἐν Λουκνάν, πρωτεύουσιν τοῦ βασιλείου τῆς Αὐδῆς.

« Ὑπάρχει εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν βασιλικὸν γυμνάσιον (*madrasa i sullani*) ὅπου ἡ διδασκαλία γίνεται κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν, καὶ οὐχὶ μετὰ τῶν βιβλίων τῆς Καλκούττης, τοῦ Δελί ἢ τῆς Ἀγρας. Διδασκεται δὲ ἐν αὐτῷ ἡ λογικὴ, ἡ ρητορικὴ, ἡ γραμματικὴ ἢ νομολογία διὰ δύο ἢ τριῶν τόμων. Τὸ Κοράνιον, ἡ ἱερὰ ἐρμηνεία καὶ τὰ βιβλία τῶν Σχί-ἰτῶν περὶ τῶν παραδόσεων, ἅτινα παρημαλήθησαν εἰς τὰ κατὰ τὴν Ἰνδιάν ἀγγλικά γυμνάσια, ἔχουσιν ἐνταῦθα τὸν πρῶτον τόπον. Μετὰ δὲ ταῦτα διδάσκειται ἡ φιλολογία καὶ ἡ ἱατρικὴ. Ἀλλὰ πλὴν δέκα ἢ δώδεκα σοφῶν, οὐδεὶς σχεδὸν καταγίνεται εἰς τὴν γενικὴν ἱστορίαν· οὔτε τὴν γεωμετρίαν Εὐκλείδου οὔτε τὴν ἀλγεβραν γνωρίζουσιν. Οἱ μᾶλλον διακεκριμένοι νόες καταγίνονται κατὰ προτίμησιν εἰς τὴν νομολογίαν, οἱ μὲν καταδικάζοντες τὸ δόγμα τῶν Σουννιτῶν, οἱ δὲ δημοσιεύοντες διατριβὰς κατὰ τοῦ χριστιανισμοῦ.

« Ὁ Ἀδισίκας ἔχει ὁπαδούς· εἰς ἐξ αὐτῶν, ὁ Μιρζα-Χουκαῖρ-Αλί· εἶναι, ὡς λέγεται, πεπαιδευμένος, καὶ ἔχει ἀξιόλογον βιβλιοθήκην. Μεταξὺ δὲ τῶν σοφωτέρων εἶναι ὁ Μιρ-Μιρᾶν, γνωρί-

ζων κάλλιστα τοὺς κλασικοὺς καὶ τοὺς ἱστοριογράφους τῶν Ἀράβων.

« Εἰς πᾶσαν βιβλιοθήκην ὑπάρχει ἀρχιττὶ τοῦ Εὐαγγελίου ἢ μετὰφρασις, οἱ δὲ σπουδασταὶ ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἐρμηνείαν αὐτοῦ.

« Ἡ βασιλικὴ βιβλιοθήκη περιέχει πέντε ἢ ἑξήκοντα τόμων ἐξ ὧν πολλοὶ εἶναι ἀντίγραφα παρσιῶν, ἀρχαιοτάτα, καὶ λαμπρῶς γεγραμμένα. Τὰ ἀραβικά βιβλία εἶναι πλήρη σχολίων. Εὐρίσκονται δὲ μετὰξὺ αὐτῶν καὶ ἄλλα τοιαῦτα περὶ γεωγραφίας μετὰ εἰκόνων, *Asakal Oulbidlad* ἢ τοπογραφία τοῦ τόπου ἐπιγραφόμενα. »

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ.

(Συνέχεια Ἰδε φυλλάδ ΡΚΘ.)

—ο—

CVIII.

Ἀκόμη τούτην τὴν ἀνοιξὶ θέλω νὰ πᾶω κλέφτης
Νὰ βγῶ τῆς Γούρας στὰ βουνὰ καὶ ὁ Γερακοβούνι
Νὰ βγῶ νὰ βρῶ τοὺς φίλους μου τοὺς ἀδελφοποιητοὺς μου
Νὰ πᾶω νὰ βρῶ τὸν Μουσταφᾶ τὸν Διάκο Παναγιώτη.
Ὁ Διάκος ἀπεκλείστηκε ὅτὸν Μπούμπλο ὅτὸν βᾶχι.
Πολλὴ Τουρκία τὸν πλάκωσε μαύρη, σὰν Ἀρβανίταις,
Τὸν πλάκωσε ὁ Βελῆ-Πασᾶς καὶ αὐτὸς ὁ Βελῆ Γκέκας.
Κ' ὁ Λιάκος ἐχουχοῦσε πὸ μέσα ἀπ' τὰ τεμπούρια
Ποῦ πᾶς Βελῆ, Μπουλούμπκασ, καίμιν Βελῆ Γκέκα;
Δὲν εἶναι ὅω τὰ Φέρσαλα δὲν εἶναι ὅω ἡ Γούρα,
Μὲν εἶναι ὁ Λιάκος ἐκκουστός ὁ Λιάκος Παναγιώτης,
Ποῦ πολεμαί κατακαμπῆς σὰν ἄξιο παλληκάρι.
Ἐδῶ, Διάκο, προσκύνει, Δερβέντσας νὰ γένης
Νὰ περπατῇς ἀρματωλὸς ἐλὶ τὰ βιλαέτια.
Ὅσο νῆι ὁ Λιάκος ζωντανὸς πασᾶ δὲν προσκυνεῖ
Πασᾶ ἔχει ὁ Λιάκος τὸ σπαθί, Βεζύρι τὸ τουφέκι.
Τρεῖς πουλάκια κάθονται μὲς τὸ Γερακοβούνι,
Τὸ νὰ τηράει τὸν Ἀρμηρό τ' ἄλλο κατὰ τὴν Γούρα,
Τὸ τρίτο τὸ καλῆτερο μυρολογεῖ καὶ λέει·
Ὁ Λιάκος τί νὰ γίνηκε φέτος τὸ καλὸ καίρι;
Νὰ βγῶ τῆς Γούρας στὰ βουνὰ νὰ βγῶ κατὰ τὸ Ζητοῦνι
Νὰ χαρπίζωσιν τὰ χωριά καὶ ὅλο τὸ βιλαέτι.
Βελῆ πασᾶς τὸν χαίριζε, Βελῆ πασᾶς τὸν κρένει·
Ἐδῶ, Διάκο, νὰ σμίξουμε, Ἐδῶ νὰ νταμωθεῖμε.
Εγὼ δὲν εἶμαι νάνοψι νὰ ὄγῳ νὰ προσκυνήσω
Μὲν εἶμαι ὁ Λιάκος ἐκκουστός ὁ Λιάκος Παναγιώτης.
Πρῶτο, γουρουῦσι ἔκαμιν ὁ Λιάκο Παναγιώτης,
Πέντε παιδιὰ τοῦ βέρεσαν τὸν Σουλμάν Σακίση
Ποῦ τὰν ὅτους κλέφτης φλάμπουρο ὅτους κλέφτης κυ-
παρίτσι.

Οὐδ' ἦθε, οὐδ' ἱράνηκε, οὐδὲ χαμπέρι στέλνει.
Ὁ Μουσταφᾶς χουχοῦτισεν ὁ Μουσταφᾶς καὶ ὁ Λιάκος.
Γουρουῦσι θέλουν τὰ παιδιὰ, γουρουῦσι γιὰ νὰ κάμουν.
Σὰν ἔκαμαν κ' ἐχύθησαν μὲ τὰ σπαθιά ὅτὸ χέρι
Βλέπουν τοὺς Τούρκους κ' ἐρεῦγαν βλέπουν τοὺς Ἀρβανίταις.
Πιάνουν τοὺς Τούρκους ζωντανούς τοὺς Τούρκους σκο-
τωμένους,

Πιάνουν κ' ἓνα δερβέντσα ποῦτανε πρῶτος μπέης.
Βελῆ Πασᾶς σὰν τὸ μαθε πολὺ ἀχαινὰ τοῦ ἦλθε.
Στέλνει μαζεύει τὴν Τουρκία καὶ τὰ Καπετανάτα·
Θέλω τὴν Διάκο ζωντανό, τοῦ Διάκου τὸ κεφάλι.
Καὶ ὁ Λιάκος κάπου τὸ μαθε καὶ στρίφτει τὸ μουστάκι.
Μουστάκι μου χαρμπογιὰ καὶ φρούδια μου γραμμένα
Ταχιά θενά γῶ πόλεμο μ' οὐλα τὰ βιλαέτια.
Κ' ἐπήγανε κ' ἐκλείσθηκαν μὲς τὸ Γερακοβούνι.

—ο—